

Schema M2 : De aangepaste staat van

Stad en OCMW Lier

Paradeplein 2, bus 1

2500 LIER

NIS-code 12021

Burgemeester: Rik Verwaest

Algemeen Directeur: Katrijn Bosschaerts

Financieel Directeur: Bart Luyckx

Volgnummer Budgettair Journaal : 10065171

het financieel evenwicht

Inleiding

Het financieel evenwicht wordt bekeken vanuit drie invalshoeken. De staat van het financieel evenwicht van het meerjarenplan (schema M2) bevat per jaar een raming van het beschikbaar budgettair resultaat, de autofinancieringsmarge (AFM) en de gecorrigeerde autofinancieringsmarge.

De staat van het financieel evenwicht van de gemeente en het OCMW wordt aangevuld met de financiële evenwichten van het autonoom gemeentebedrijf. Zo wordt dus in het geconsolideerde overzicht het totale beschikbaar budgettair resultaat, de totale autofinancieringsmarge en de totale gecorrigeerde autofinancieringsmarge voor de hele groep getoond.

De financiële evenwichten op groepsniveau zijn geen afzonderlijke normen, maar worden in de beleidsrapporten van de moederbesturen getoond ter informatie van de raadsleden. De moederbesturen zijn immers verantwoordelijk voor de financiële gezondheid van de hele groep, met inbegrip van de dochters.

De normen : het beschikbaar budgettair resultaat en de AFM

Het meerjarenplan moet financieel in evenwicht zijn. Dat betekent dat het bestuur het geplande beleid kan realiseren binnen de financiële mogelijkheden zonder een hypotheek te leggen op de toekomst. Het Besluit van de Vlaamse Regering van 30 maart 2018 bepaalt dat het meerjarenplan (en de aanpassing ervan) financieel in evenwicht is als:

1. het geraamde beschikbaar budgettair resultaat voor elk jaar minstens gelijk is aan nul
2. en de geraamde autofinancieringsmarge van het laatste jaar van de periode van het meerjarenplan groter is dan of gelijk aan nul.

1° Het beschikbaar budgettair resultaat

De **eerste voorwaarde** is bedoeld om op de korte termijn (periode van één jaar) te zorgen voor een financieel evenwicht: het toestandsevenwicht. Als het beschikbaar budgettair resultaat elk jaar groter is dan of gelijk aan nul, betekent dat gewoon dat het bestuur aan het einde van het jaar meer **budgettaire middelen** overhoudt dan het heeft uitgegeven (of plant uit te geven).

2° De autofinancieringsmarge (AFM)

De **tweede voorwaarde** stuurt aan op een financieel evenwicht op de lange termijn (gedurende de periode van het meerjarenplan): het structurele evenwicht. Dat evenwicht wordt aangetoond als de geraamde autofinancieringsmarge van het laatste jaar van het meerjarenplan groter dan of gelijk is aan nul.

Die parameter wordt berekend door het verschil te maken tussen de operationele cashflow die het bestuur zelf kan genereren en de netto periodieke leningsaflossingen. Het is wat overblijft nadat een bestuur uit het saldo van de exploitatie-ontvangsten en -uitgaven ook de netto periodieke aflossingen van leningen heeft betaald.

Een positief resultaat betekent dat het bestuur meer middelen genereert (of overhoudt) dan nodig, om haar leningen te kunnen terugbetalen. Er is dus marge om zelf nieuwe investeringen te financieren of om bijkomende leningen aan te gaan en de hieruit voortvloeiende leningslasten te dragen. De autofinancieringsmarge betekent dus letterlijk de marge waarbinnen het bestuur zelf in staat is om nieuwe investeringen te financieren (hetzij zelf, hetzij via bijkomende leningen).

De autofinancieringsmarge moet op het einde van de planningsperiode positief zijn. Opdat niet-recurrente verrichtingen geen vertekend beeld zouden geven, wordt de autofinancieringsmarge geëvalueerd in het laatste jaar van de periode van het meerjarenplan. Dat betekent dat ze in een bepaald jaar negatief kan zijn (het exploitatiesaldo volstaat dan niet om de netto periodieke aflossingen te betalen), op voorwaarde dat ze op het einde van de planningsperiode positief is. Daarbij wordt altijd gekeken naar het laatste jaar van het oorspronkelijke meerjarenplan. Zo garandeert het bestuur dat geen hypotheek gelegd wordt op de toekomstige bestuursperiode(n). Een positieve autofinancieringsmarge aan het eind van het meerjarenplan geeft financiële ademruimte voor de volgende bestuursploeg.

De aanvullende indicator: de gecorrigeerde autofinancieringsmarge

Bepaalde vormen van alternatieve financiering hebben geen invloed op de autofinancieringsmarge omdat de berekeningswijze impliciet uitgaat van een klassieke schuldfinanciering met leningen die regelmatig worden afgelost. Sommige nieuwe financieringsvormen voldoen niet aan dat schema, bijvoorbeeld leningen waarbij een belangrijk deel van de aflossing of de volledige terugbetaling op één moment in de toekomst gebeurt. Als dat moment voldoende ver in de toekomst ligt, komt dat in het meerjarenplan nergens tot uiting en is er ook geen enkele invloed op de autofinancieringsmarge. De autofinancieringsmarge geeft dan eigenlijk een te rooskleurig beeld van de situatie. Ook de kortetermijnfinanciering wordt niet in de berekening van de norm meegenomen.

Daarom wordt de norm van structureel evenwicht aangevuld met een indicator die niet beïnvloed wordt door de gekozen financieringswijze: de 'gecorrigeerde autofinancieringsmarge'.

Voor de berekening van de gecorrigeerde autofinancieringsmarge moeten de besturen een correctie doen op de periodieke aflossingen om ook rekening te houden met de financiële schulden die niet periodiek afgelost worden, zoals bullet- of balloonleningen en financiering op korte termijn.

De correctie bestaat erin dat de periodieke aflossingen die verschuldigd zijn volgens de reële financieringsovereenkomsten vervangen worden door de gecorrigeerde aflossingen op basis van de financiële schulden. De gecorrigeerde aflossingen worden berekend als 8 % van de totale financiële schulden, dat wil zeggen met inbegrip van de financiële schulden die niet periodiek afgelost worden.

Zo wordt de discrepantie duidelijk tussen wat effectief afgelost wordt en wat zou worden afgelost als alle financiering op een traditionele wijze zou gebeuren. Door die correctie verkrijgen de raadsleden dus een indicator die de impact van alternatieve financieringsvormen neutraliseert. Ze kunnen in de staat van het financieel evenwicht aflezen hoe groot de autofinancieringsmarge is als ook bij alternatieve financieringsvormen rekening gehouden wordt met jaarlijkse aflossingen. Als de autofinancieringsmarge kleiner is dan de gecorrigeerde autofinancieringsmarge is er geen probleem. In het geval de autofinancieringsmarge (veel) groter is dan de gecorrigeerde, schuift een bestuur de leningslasten door naar een volgende legislatuur of generatie en is er mogelijk sprake van een fictief structureel evenwicht. Door deze bijkomende indicator op te nemen in het meerjarenplan krijgen de raadsleden een vollediger beeld over de schuldenstructuur van hun bestuur.

De berekening van de gecorrigeerde autofinancieringsmarge toont wel een vertekend beeld in geval van een "jonge leningstructuur", waarbij zelfs bij een klassieke leningformule waarbij op 20 jaar wordt terugbetaald gedurende de eerste jaren de gecorrigeerde AFM steeds negatiever zal zijn dan de gewone AFM. Een voorbeeld maakt dit duidelijk. Een nieuwe lening van 5.000.000 EUR wordt geleend op 20 jaar met vaste aflossingen :

- AFM : kapitaalaflossingen bedragen 250.000 EUR op jaarbasis

- Gecorrigeerde AFM in bijvoorbeeld het 2de jaar van de lening : 8% van openstaande schuld (4.750.000 EUR) : 380.000 EUR

--> Dus in dit voorbeeld waarbij geen gebruik gemaakt wordt van alternatieve financieringsvormen zal de gecorrigeerde AFM al 130.000 EUR afwijken van de gewone AFM (en dit voor een openstaande schuld van "slechts" 4.750.000 EUR.

De stad Lier maakt reeds geruime tijd gebruik van zogenaamde "alternatieve financieringsvormen". Zo loopt er momenteel een obligatielening van 10.000.000 EUR dewelke op vervalddag komt eind 2023. In het verleden werd steeds heel transparant in de beleidsrapporten over de financieringsstrategie gerapporteerd. Zo hebben we steeds in het meerjarenplan 'fictieve' kapitaalsaflossingen opgenomen voor deze obligatielening, juist om het structureel evenwicht niet negatief te beïnvloeden op basis van de gekozen financieringsstrategie.

Toelichting bij Schema M2 - Staat van het financieel evenwicht

Gecumuleerd budgettair resultaat 2022

Bij de aanpassing van het MJP in december 2022 hebben we het gecumuleerd resultaat van het vorig boekjaar (2022) voor stad en ocmw ingeschat op 66.877 EUR. Na opmaak van de jaarrekeningen 2022 van stad en OCMW kennen we het werkelijke resultaat, zijnde 6.407.030 EUR. Bij deze aanpassing wordt dit resultaat verwerkt.

Het beschikbaar budgettair resultaat

Het beschikbaar budgettair resultaat geeft het toestandsevenwicht of financieel evenwicht op korte termijn weer. Volgens de wetgeving moet dit jaarlijks positief zijn. Zoals in het schema wordt aangetoond, voldoet de stad Lier ook na deze aanpassing van het MJP nog steeds aan deze voorwaarde.

De autofinancieringsmarge

De aanpassing van het meerjarenplan dat nu ter goedkeuring voorligt resulteert in een behoud van het lange termijn evenwicht. De autofinancieringsmarge bedraagt in het laatste jaar van de legislatuur (137.495 EUR tov 819.871 EUR bij het de vorige aanpassing MJP). Doordat de schuld in absolute termen verder stijgt met ca 6,7 Mio EUR is er een impact op de berekening van de gecorrigeerde AFM. Deze wordt nu negatief (-531.834 EUR). De obligatielening van 10.000.000 EUR komt eind 2023 op vervalddag en zal voor slechts 5.000.000 EUR verlengd worden onder de vorm van een bulletlening (geen aflossingen). We voorzien bij de berekening van de kapitaalaflossingen nog 100.000 EUR aan fictieve aflossingen voor deze bulletlening. De aflossingen van de nieuw op te nemen leningen worden ingecalculleerd op een terugbetaling op 20 jaar. De afwijking tussen de gewone AFM en gecorrigeerde AFM wordt dus vooral verklaard door het feit dat we met een relatief jonge leningstructuur zitten waarbij er wordt gefinancierd op 20 jaar.

De geconsolideerde autofinancieringsmarge.

Nieuw vanaf BBC 2020 is dat voortaan ook een geconsolideerde AFM wordt gerapporteerd (op groepsniveau). In dit schema wordt ook de AFM van AGB Solag mee opgenomen. Ook hier stellen we vast dat op groepsniveau het lange termijn evenwicht ruim positief is.

Budgettair resultaat	Rek 2020	Rek 2021	Rek 2022	Mjp 2023	Mjp 2024	Mjp 2025	Mjp 2026
I. Exploitatiesaldo (a-b)	7 838 970	7 799 754	3 233 300	9 454 975	4 470 572	6 100 098	6 722 426
a. Ontvangsten	83 094 954	88 525 345	92 599 231	109 699 778	109 389 802	113 126 166	115 154 358
b. Uitgaven	75 255 984	80 725 592	89 365 930	100 244 803	104 919 230	107 026 068	108 431 932
II. Investeringsaldo (a-b)	-615 468	-463 201	-3 333 782	-19 473 793	-31 295 060	-17 745 670	-18 715 124
a. Ontvangsten	10 353 399	9 622 407	12 191 174	8 155 851	21 542 101	15 725 928	10 027 106
b. Uitgaven	10 968 867	10 085 608	15 524 956	27 629 644	52 837 161	33 471 598	28 742 230
III. Saldo exploitatie en investeringen (I+II)	7 223 502	7 336 553	-100 481	-10 018 818	-26 824 489	-11 645 572	-11 992 698
IV. Financieringsaldo (a-b)	2 780 201	-4 515 022	-4 731 673	3 794 740	26 706 266	11 691 613	11 940 258
a. Ontvangsten	7 428 035	305 839	154 159	19 377 646	32 997 594	19 989 589	20 486 551
b. Uitgaven	4 647 834	4 820 861	4 885 832	15 582 906	6 291 328	8 297 976	8 546 293
V. Budgettair resultaat van het boekjaar (III+IV)	10 003 703	2 821 531	-4 832 154	-6 224 078	-118 223	46 041	-52 441
VI. Gecumuleerd budgettair resultaat vorig boekjaar	-1 586 445	8 417 258	11 239 184	6 407 030	182 953	64 729	110 771
VII. Gecumuleerd budgettair resultaat (V+VI)	8 417 258	11 238 789	6 407 030	182 953	64 729	110 771	58 330
VIII. Onbeschikbare gelden	0	0	0	0	0	0	0
IX. Beschikbaar budgettair resultaat (VII-VIII)	8 417 258	11 238 789	6 407 030	182 953	64 729	110 771	58 330

Autofinancieringsmarge	Rek 2020	Rek 2021	Rek 2022	Mjp 2023	Mjp 2024	Mjp 2025	Mjp 2026
I. Exploitatiesaldo	7 838 970	7 799 754	3 233 300	9 454 975	4 470 572	6 100 098	6 722 426
II. Netto periodieke aflossingen (a-b)	2 784 373	3 421 509	3 594 742	4 260 627	4 963 281	5 962 603	6 671 573
a. Periodieke aflossingen conform de verbintenissen	4 363 913	4 535 743	4 584 434	5 250 320	5 953 161	6 953 046	7 662 203
b. Periodieke terugvordering leningen	1 579 540	1 114 234	989 693	989 693	989 881	990 443	990 631
III. Autofinancieringsmarge (I-II)	5 054 597	4 378 245	-361 441	5 194 348	-492 709	137 495	50 854

Gecorrigeerde autofinancieringsmarge	Rek 2020	Rek 2021	Rek 2022	Mjp 2023	Mjp 2024	Mjp 2025	Mjp 2026
I. Autofinancieringsmarge	5 054 597	4 378 245	-361 441	5 194 348	-492 709	137 495	50 854
II. Correctie op de periodieke aflossingen (a-b)	-1 734 750	-1 280 082	-882 404	120 110	493 545	-669 329	-1 002 256
a. Periodieke aflossingen conform de verbintenissen	4 363 913	4 535 743	4 584 434	5 250 320	5 953 161	6 953 046	7 662 203
b. Aangewezen aflossingen o.b.v. de financiële schulden	6 098 663	5 815 825	5 466 838	5 130 210	5 459 616	7 622 375	8 664 459
III. Gecorrigeerde autofinancieringsmarge (I+II)	3 319 847	3 098 163	-1 243 845	5 314 458	836	-531 834	-951 402

Geconsolideerd financieel evenwicht	Rek 2020	Rek 2021	Rek 2022	Mjp 2023	Mjp 2024	Mjp 2025	Mjp 2026
I. Beschikbaar budgettair resultaat							
- Gemeente en OCMW	8 417 258	11 238 789	6 407 030	182 953	64 729	110 771	58 330
- AGB SOLAG	1 642 061	1 928 173	4 060 394	2 724 973	10 964	19 493	2 196 599
Totaal beschikbaar budgettair resultaat	10 059 319	13 166 961	10 467 425	2 907 925	75 694	130 264	2 254 928
II. Autofinancieringsmarge							
- Gemeente en OCMW	5 054 597	4 378 245	-361 441	5 194 348	-492 709	137 495	50 854
- AGB SOLAG	87 554	291 007	2 132 222	447 394	916 444	472 653	1 737 361
Totale autofinancieringsmarge	5 142 151	4 669 251	1 770 781	5 641 742	423 735	610 148	1 788 215
III. Gecorrigeerde autofinancieringsmarge							
- Gemeente en OCMW	3 319 847	3 098 163	-1 243 845	5 314 458	836	-531 834	-951 402
- AGB SOLAG	55 118	10 008	0	0	0	0	80 000
Totale gecorrigeerde autofinancieringsmarge	3 374 965	3 108 171	-1 243 845	5 314 458	836	-531 834	-871 402

